

AMERICKÝ PROTEST POSILAN NĚMECKU

President považuje Německo za zodpovědné za strátu amerických životů na Lusitanii.

NOTA PSÁNA PREZIDENTEM

Je přátelského tonu, ale při tom rásná.—President těší se důvěře celého národa.

Vláda Spojených Států poslala ve čtvrtek minulého týdne vláde německé notu, v které protestuje proti ničení amerických životů a porušování amerických práv v tak zvaném válečném pásmu. Nota je sice psána tonem přátelským, ale přece jenom rásná a dává se v ní německé vládě na srozuměnou, že Spojené Státy jsou připraveny na všechny eventuality, které mohly by vyplýnouti následkem nevyhovění žádosti naší vlády.

Nota byla psána osobně prezidentem, schválena kabinetem a prostudována právními rádcem a znalcem mezinárodního práva Lansingem a právníky státního departmentu. President studiu této vážné otázky věnoval velkou pozornost a nota je důsledkem dlouhého uvažování. Vláda žádá peněžní náhradu za způsobené ztráty, současně pak žádá záruku ve jménu mezinárodního práva a lidskosti, že podobné tragédie, při nichž niženy jsou životy lidí, nepodílejí se na válece, nebudou se opakovati.

Jaká bude odpověď německé vlády na tuto notu, není, co tyto řádky píšeme, jisto. Z Berlína doposud nedošlo žádných zpráv, které by naznačily, jakým směrem provedeno bude jednání německé vlády. Činí se sice dohady, ale určitého není se nic. Bude-li se německá vláda zdráhati vyhověti požadavkům Spojených Států, to jest, nebude-li ochotna poskytnouti peněžní náhradu a dáti záruku, že podobné případy nebudou se opakovati, pak nepochybně přerušeno bude s Německem diplomatické spojení.

Spojené Státy ostře protestovaly proti vedení německé kampaně ponornými čluny a varovaly císaře před ničením amerických obchodních lodí a životů. Německo přes tuto výstrahu torpédovalo americké parníky a způsobilo zkázu několika amerických životů. Toto porušování americké výstrahy pak vyvolalo v torpédování Lusitanie.

Někteří prohlašují, že činy Německa nasvědčují tomu, že Německo přeje si vechati Spojené Státy do války. Spojené Státy si však války nepřejí. Torpédování Lusitanie bylo předem plánováno, jak tomu nasvědčují ohlášky, a veřejně německým vyslanectvím v různých amerických časopisech a telegramy, které zasílány byly těm, kdož po Lusitanii jeli do Evropy. Lidé radikálního smýšlení jsou toho názoru, že celá událost byla vypočítána na zatažení Spojených Států do války. Wilson je pevně rozhodnut zachovati neutralitu po tak dlouho, pokud to bude možno.

V notě Spojených Států úvodem se praví:

"S ohledem na nedávno počínání německých autorit, jež jsou porušením amerických práv na křídlech moří a které vyvolaly v torpédování a potopení Lusitanie dne 7. května, 1915, při němž přes 100 Američanů ztratilo životy, je zřejmé moudré a žádoucí, aby vláda Spojených Států a císařská německá vláda došly k jasnému a plnému dorozumění o vážné situaci, jaká nastala. Potopení anglické osobní parolodi Falaba německou ponorkou dne 28. března, při němž Leon C. Trasher, americký občan, utonul; útok na americkou loď Cushing dne 28. dubna německým aeroplanem; torpédování americké lodi Gulfight německou ponorkou dne 1. května, při němž dva anebo tři američtí občané zahynuli; a konečně torpédování a potopení parolodi Lusitanie, tvoří řadu událostí, které vláda Spojených Států sledovala s rostoucí starostí, úzkostí a údivem."

V dalším pak se praví, že německá vláda v záležitostech mezinárodního práva zaujímala vždy dívo lidské a osvícené stanovisko, jmenovitě pokud se týče svobody moří a že německý vliv vlády stál na straně práva a spravedlivosti a z toho důvodu vláda naše ani uvěřiti nemůže, že tyto činy, které jsou v rozporu s právy, mohly býti schváleny německou vlá-

dou. Proto očekává vláda naše, že Německo náležitě zakročí, tak aby napraveny byly domněnky, které byly utvořeny, a že ospravedlní svoje postavení s ohledem na svobodu moří. Americká vláda byla již uvědoměna, že Německo bylo nuceno vzhledem ku taktickým svých protivníků zahájit jisté neobvyklé kroky. Vláda Spojených Států ale informovala německou vládu, že taková opatření nesmí míti za následek zkrácení práv amerických lodníků a amerických občanů, ubírajících se za zákonitými cíly na obchodních lodích nepřátel Německa. Vláda naše ne může pochopiti, jak německá vláda může bráti tato práva v pochybnost.

Vláda Spojených Států upozorňuje dále vládu německou, že její námítky, že v přítomné kampani není možno důstojněm ponorek prohlédnouti lodě, které mají býti zničeny, svědčí samy o sobě, že tato kampaň protivi se spravedlnosti, rozumu, nestranosti a lidskosti.

V dalším pak mluví se o vyhláškách, které německým vyslanectvím ve Washingtoně uveřejněny byly v celé řadě amerických časopisů a v kterých se praví, že američtí cestující, kteří vypraví se za svými záležitostmi do Evropy na lodích nepřátel Německa, činí tak na svoje riziko. Vláda naše upozorňuje na nezvyklost takové komunikace a tato nížádným způsobem nemůže býti přijata jako výmluva anebo omluva za tento čin a nemůže býti považována za polehčující okolnost. Vláda Spojených Států domýšlí se, že velitelé ponorek při porušování práv amerických občanů jednali s nepochopením rozkazů, vydaných německou vládou.

"Vláda a lid Spojených Států," praví se dále v této notě, "očekávají od říšské vlády německé spravedlivé, rychlé a osvícené jednání v této vitální záležitosti a to s důvěrou tím větší, ježto Spojené Státy a Německo jsou poutány k sobě nejen svazky zvláštního přátelství, ale také přesnými stanověnímí smlouvy z roku 1828 mezi Spojenými Státy a královstvím Pruským. Projev politování a nabídka náhrady v případě neutrálních lodí potopených omylem může uspokojiti mezinárodní závazky, když žádné životy nepřijíjí k utrpení, ale nemůže ospravedlniti anebo omluviti praktiku, jejímž přirozeným a nutným důsledkem je uvalování nových a neznámých nebezpečí na neutrální národy a neutrální osoby. Říšská vláda německá nebude očekávat od vlády Spojených Států opomnutí jakéhokoli slova a jakéhokoli počínu, nutného k vykonání své povinnosti k hájení práv Spojených Států a jejich občanů a k chránění jich volného používání."

Americký tisk vyslovil se většinou o notě této s plným uspokojením. Nota byla čtena a presentována německému ministru zahraničních záležitostí, Jagowu, ve čtvrtek minulého týdne americkým vyslanecem Gerardem.

Tři Američané usmrceni v Mexiku.

Z Nogales, stát Sonora, Mexiko, se oznamuje, že rota Indiánů kme ne Yaqui napadla kolonii pětadesátí Američanů, počítaje v to ženy a děti, nedaleko Esperanza, jižně od Guaymas, usmrtila tři z nich a ranila několik ostatních. Zprávu tuto podal americký konsul Frederick Simpich. Jména usmrcených Američanů jsou John

Wilson, W. A. Fay a William Stocker. J. J. Donovan se pohřešuje a má se za to, že byl také usmrcen. Jose Maytorena nafilil vojenskému oddílu o 500 mužích, aby vypravil se do jmenovaného místa ku ochraně Američanů. Zelezniče, v tato místa vedoucí, je ve velmi špatné stavu. Indiáni nepadají jenom cizince, ale také Mexičany a množství jich povraždili.

Stávka zřizenců pouličních drah v Detroit.

Ve čtvrtek minulého týdne zahájena byla v Detroit, Mich., stávka konduktorů a motormanů pouličních drah a následkem toho město bylo bez pouliční dopravy. Dělnictvo bylo nuceno jíti do práce pěšky a ze vzdálenějších distriktů přišli lidé až o tři hodiny později. Stávka vyvolána byla pro odepření společnosti příjmovů do služeb motormana, který byl propuštěn pro neopatrnou jízdu. Ve sehnání, na které podílelo se 1,500 zřizenců pouličních drah, stávka odhlasována byla jednomyslně. Jenom asi pětáosmdesát hlasů vyslovilo se proti stávce.

Německo zaplatí za potopené neutrální lodě.

Německo prostřednictvím amerického vyslance v Berlíně, Gerarda, uveřejnilo v minulých dnech Spojené Státy, že velitelům ponorek bylo nařizeno, aby nepoškozovali neutrální lodě, nesčastně ve válece, a že Německo zaplatí náhrady za neutrální lodě, které zničeny budou ve válečném pásmu. S loděmi, které povezou válečné kontrabandy, jednáno bude dle pravidel vedení války na moři. Jestliže neutrální lodě budou náhodně poškozeny anebo zničeny ve válečném pásmu, Německo vysloví polítovaní a zaplatí náhradu bez procedury soudu kořistního. Německo ospravedlňuje vedení kampaně ponornými čluny proti Anglii na tom základě, že Anglie se pokouší vyhladoviti obyvatele Německa potlačením neutrálního obchodu s potravinami a jinými nutnými potřebami.

Loďstvo Spojených Států vyrovná se kterémukoli jinému.

Americké válečné loďstvo vyrovná se loďstvu kterékoli jiné národnosti na sedmi mořích, dle prohlášení chicagské odbočky Námořní ligy. V prohlášení jež právě bylo uveřejněno, praví se, že kdyby došlo k zdvojnásobení mužstva a děl, naše válečné loďstvo vyrovnalo by se všem ostatním ve světě. Skladisté střeliva mají velké zásoby, které stále se doplňují. V první třídě válečných lodí figuruje Spojené Státy a sice v poměru 69 ku 30 a Německo v poměru 37 ku 30. Máme jenom 6 dreadnaughtů, 22 válečných lodí a 4 bitevní křižníky. Spojené Státy stavi další 4 dreadnaughty, ale žádné bitevní křižníky. V ráži děl Anglie předstihla všechno ostatní loďstvo, neboť má děla 15-palcová. Náš nejrychlejší dreadnaught má rychlost jedenadvacet uzlů. Anglické dreadnaughty mají rychlost pětadvacet uzlů a německé třiatdvacet uzlů.

Mnohomluvnost Dr. Dernburga.

Od několika týdnů projíždí Spojenými Státy Dr. Bernhard Dernburg, bývalý sekretář kolonií německých, a snaží se svými řečmi, které ochotně jsou časopisy otismrcených Američanů jsou John

mi rozšiřovány, dělati náladu pro Německo. Dr. Dernburg počíná si při tomto provádění německé propagandy značně neopatrně, nechce-li použiti silnějšího slova, a naše administrace ztrácí již trpělivost. Po torpédování Lusitanie Dr. Dernburg pronesl řeč, v které ohavný čin německý mrazil se ospravedlniti. Tato řeč způsobila ve vládních kruzích značnou nelibost. Dr. Dernburg je neúředním německým zástupcem v této zemi a následovně je považován za hosta. Sekretář státu nepochybně požádá nyní německé vyslanectví, aby sdělilo, jaké je jeho postavení. Nálezá-li se ve Spojených Státech v úřední hodnosti, pak asi německá vláda bude uvědoměna, že jeho přítomnost je nežádoucí. Je-li Dr. Dernburg zde jenom jako soukromý občan, pak může býti vypovězen ze země pro škodlivou politickou činnost dle zákona z roku 1798. Také jiné národnosti na základě svých zákonů vypověděly americké občany ze země a Spojené Státy neprotestovaly. Obránci Dernburgovi prohlašují, že president nemá žádného práva vyloučiti cizince, který nedopustil se žádného přestupku zákonů.

Německé násilnictví v Belgii.

Vicomte Bryce, bývalý anglický vyslanec ve Washingtoně, a nyní předseda zvláštního výboru, jmenovaného anglickou vládou k vyšetření násilností německých v Belgii, podal v minulých dnech zprávu o výsledku šetření anglickému premiéru Asquithovi a tato vydána byla MacMilan nakladatelskou společností v New Yorku. "Vražední, plenění a pustošení ve větším měřítku než kdykoliv zaznamenáno bylo ve válkách mezi civilizovanými národy," je označeno řádně německé soldatesky v Belgii. Zpráva opakuje různá obvinění, jež obsažena byla již v dřívější zprávě belgické komise a vysvětluje do podrobnosti důkazy, které vedly výbor k poznání, že obvinění zakládají se na pravdě. Množství těchto násilností provedeno bylo opilými vojáky. Opilí vojáci dopouštěli se násilností na ženách a to mezi domácími obyvatelstvem vyvolalo takové pobouření, že stejným bylo opláceno. Ve zprávě uvádí se několik případů, kdy němečtí vojáci byli pobouřeni domácími obyvatelstvem usmrceni. Zpráva potvrzuje, že v různých částech Belgie udály se organizované masakry domácího obyvatelstva, že plenění a pálení domů bylo nařizováno německými důstojníky a že pravidla války byla často porušována hlavně tím, že civilního obyvatelstva němečtí vojáci užívali za kryt při postupech na bitevní linii. Jmenovaný výbor uvádí ve své zprávě výpovědi 1200 hodnověrných svědků. Největších násilností dopustili se Němci v Lutychu, Sambre, Meuse, Dinantu, Lovani, Haechtu, Aerschotu, Malines, Vilverde a jiných místech.

Taft je pro mír, Roosevelt pro válku.

Bývalý president, William Howard Taft, promluvil ve středu minulého týdne pozoruhodnou řeč před Union League Clubem v Philadelphia a v této prohlášení se pro mír. "Jsem sice ještě horší věcí, než válka," pravil, "ale lid neměl by jednati v nejvyšším pobouření. President jako Washington, Lincoln a McKinley snaží se zabrániti válece. Lid musí mít na paměti, že bude-li válka, on musí jí platiti penězi i životy. Lid neměl by se hnáti do obětí, dokud není jist,

International Harvester vazače, senovky a motouz.

PROHLÉDNĚTE své vazače a senovky teď, kdy vám zbývá dosti času na důkladnou prohlídku. Potřebujete-li náhradní části, objednejte je teď, když místní váš obchodník má nadbytek času, aby je pro vás dostal. Potřebujete-li nové stroje, zašlete svoji zakázku na stroje nesoucí jedno z následujících jmen:

Champion	Deering	McCormick
Milwaukee	Osborne	Plano

Dobré vážení vyžaduje dobrý provázek. Vazací provázek, vyráběný pro IHC vazače, proflává se pod obchodními značkami — Champion, Deering, McCormick, Milwaukee, Osborne, Plano a International a přichází do trhu v pěti druzích — Sinal, Standard, Extra Manila, Manila a Pure Manila. Všechny tyto druhy jsou pevné a běžjí hladce z kole k uzlování.

Místní obchodník, obchodující IHC značnými stroji a senovkami, jakož i částmi ku správkám, může vám doručiti katalog z kteréhokoli z výše uvedených strojů, nebo, jestli se vám lépe zamlouvá, dopíše nám a my vám je ochotně zašleme.

International Harvester Company of America
(INCORPORATED)
Crawford, Neb. Denver, Col. Helena, Mont. Portland, Ore.
San Francisco, Cal. Spokane, Wash. Salt Lake City, Utah

Adolf A. Tenopír,
Český právník
Úřadovna: čis. 1325, roh 14. a
William ulice
OMAHA, NEBRASKA
Telefon: Doug. 8397.
—Veřejný notář—

Doctor E. Capek
—český—
Lékař a Ranhojč
SCHUYLER, NEB.
Phone 77
Moji nemocní mohou najíti ošetření v české soukromé nemocnici p. Prokešové ve Schuyler, Nebr. 23tf

Odstěhujte
uložte své věci u spolehlivé skladistní společnosti
Gordon Fireproof Warehouse & Van Co.
Doug. 392. 219 N. 11. St. Omaha

Storax
Old Saxon
Piano
ACCORD POPULAR

**CHCETE-LI KOUPIŤ PIANO,
PIANO PLAYER,**
elektrické piano pro salon, neb zabavní místnost, mluvící stroje jakékoliv, české neb anglické rekordy, dechové neb šmytevé nástroje, obrátte se na mně a já Vám svědomitě posloužím.
Mluvící stroje a rekordy zasílám do všech částí Spojených Států vy placené. Piana a mluvící stroje též prodávám na měsíční splátky.
České hudobníky pro dechovou, šmytevou hudbu, piana neb varhany.
Píšte si o český ceník hudobních nástrojů. 8tf
JOSEPH JIRAN,
1333 W. 18. St. Chicago, Ill.

**7/10 NAVAŠE
PENÍZE**
ZARUČENÉ
HOME BUILDERS INC. OMAHA

Lacine dříví
Chceme Vám prodati dříví pro Vaš dům a stáj.
Píšte Vaš rozpočet k bezplatnému uvážení
Píšte si o ceny materiálů
Dovozíme si ze všech států
HOWLAND LUMBER CO.
817 No. 26. St. Omaha Neb.

AMERIČTÍ VOJENŠTÍ POZOROVATELĚ V BERLÍNĚ.

Na obrázku našem spatřujeme americké důstojníky, kteří meškali v Německu jako hosté a pozorovali válečné operace. Byli nyní odvoláni k válce nepřátelské činnosti vůči Spojeným Státům, které se po Německu rychle rozšířily. Několik německých důstojníků náležá se s nimi na našem obrázku.